

Seat No. : _____

MA-107

May-2022

B.A., Sem.-IV

EC-I-212 : Sanskrit
(Kavyaprakash-2-10)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચનાઓ : (1) વિભાગ-Iમાં બધા પ્રશ્નો સમાન ગુણ ધરાવે છે.
Instructions : All questions in Section-I carry equal marks.
(2) વિભાગ-Iમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના જવાબ લખો.
Write the answer to any **three** questions from Section-I.
(3) વિભાગ-IIમાં પ્રશ્ન 9 ફરજિયાત છે.
Question 9 in Section-II is compulsory.

વિભાગ – I / Section - I

1. કાવ્યપ્રકાશને આધારે તાત્પર્ય વૃત્તિ સમજાવો. 14
Explain TatParya Vrittty according to Kavyaprakash.
2. કાવ્યપ્રકાશ અનુસાર લક્ષણાનું સ્વરૂપ સમજાવો. 14
Explain the form of Laxana according to Kavyaprakash.
3. નીચેના સંદર્ભ સમજાવો : 14
Explain with reference to context :
(1) પીનો દેવદત્તો દિવા ન ભુક્કતે ઇત્યત્ર ચ રાત્રિભોજનં ન લક્ષ્યતે । શ્રુતાર્થાયત્તેરર્થાયત્તેર્વા । તસ્ય વિષયત્વાત્ ।
(2) સારોપાડન્યા તુ યત્રૌક્તૌ વિષયી વિષયસ્તથા ।
4. મમ્મટે દશવિલી લક્ષણાની શરતોનું નિરૂપણ કરો. 14
Describe the conditions of લક્ષણા as discussed by મમ્મટ.
5. અભિહિતાન્વયવાદ: પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
Write a descriptive note on અભિહિતાન્વયવાદ: ।
6. ત્રિવિધ: શબ્દ: પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
Write a descriptive note on ત્રિવિધ: શબ્દ: ।

7. સંકેત ગ્રહણ વિષયક મતો જણાવી, કોઈપણ બે મતો પર નોંધ લખો. 14
State and explain the different theories regarding સંકેત ગ્રહણ and write a note on any two of them.
8. નીચેનામાંથી ગમે તે બે અલંકાર સોદાહરણ સમજાવો : 14
Explain with illustration any **two** figures of speech from the following :
(i) તુલ્યયોગિતા
(ii) વિભાવના
(iii) દીપકમ્
(iv) અસંગતિ

વિભાગ – II / Section – II

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : (કોઈપણ ચાર) 8
Answer the following question by choosing the correct option : (any **four**)
- (1) કાવ્યપ્રકાશના કેટલા ઉદ્ભાસ છે ?
(a) 10 (b) 12 (c) 15
- (2) તાત્પર્યાર્થ બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે ?
(a) વાક્યાર્થ (b) ગુઢાર્થ (c) લક્ષ્યાર્થ
- (3) શબ્દનો સંકેત વ્યક્તિમાં રહેલો એવું કોણ માને છે ?
(a) મીમાંસકો (b) વૈયાકરણો (c) નૈયાયિકો
- (4) ગજાયાંઘોષ શાનું ઉદાહરણ છે ?
(a) લક્ષણ લક્ષણા (b) ઉપાદાન લક્ષણા (c) ગૌણી સારોપા
- (5) મિમાંસકો કયા વાદમાં માને છે ?
(a) જાતિવાદ (b) વ્યક્તિવાદ (c) અપોહવાદ
- (6) અભિહિતાન્વયવાદના પુરસ્કર્તા કોણ છે ?
(a) મંડનમિશ્ર (b) કુમારિલભટ્ટઃ (c) મુકુલભટ્ટ
- (7) કાવ્યપ્રકાશના કર્તા કોણ છે ?
(a) મમ્મટ (b) ભાસ (c) કાલિદાસ
- (8) કાવ્યપ્રકાશ કયા શાસ્ત્રનો ગ્રંથ છે ?
(a) ધર્મશાસ્ત્રઃ (b) કાવ્યશાસ્ત્રઃ (c) ન્યાયશાસ્ત્રઃ